DISGEN är ett omfattande programsystem. Du behöver inte lära dig allt på en gång för att ha stor nytta av programmet. Men i takt med att du lär dig mer och mer så är det lätt att några kunskaper trillar bort. Då är det bra att veta att du vid köpet av DISGEN får tillgång till en mängd olika hjälpmedel för att komma vidare.

Aldrig hjälplös Hjälpfunktioner i Disgen 8

AV STEN-STURE TERSMEDEN

Du står aldrig ensam med ditt problem. I denna artikel kommer jag att visa dig alla möjligheter som finns, det må vara skriven hjälp eller personlig hjälp per telefon.

Notera att skärmbilderna nedan är hämtade från DIS-GEN version 8.1 som kom ut i slutet av mars 2005. Har du inte den versionen installerad kan det finnas några mindre enstaka skillnader mot 8.0. Dessutom innehåller version 8.1 rättelser. Den finns att ladda ner från DIS webbplats (eventuellt har 8.1a hunnit ut när du läser detta).

Handledningen – Läs den först!

Till DISGEN medföljer en omfattande handledning. Läs den noggrant, gärna två eller tre gånger. Det är nog först vid tredje genomläsningen som du upptäcker att det mesta du undrat över redan står i handledningen. I början finns en utförlig innehållsförteckning, och i slutet ett omfattande sakregister.

Inbyggda hjälpfunktioner

DISGEN har ett antal inbyggda hjälpfunktioner. Använd dem i första hand.

F1-knappen – Snabb hjälp på direkten. Snabbast och enklast är att an-

vända funktionstangenten F1 (överst till vänster på ditt tangentbord) för att få hjälp med den funktion du just håller på med.

Står du t ex i Familjeöversikten och undrar över något, gör ett tryck på F1tangenten så att ett fönster med rubriken Fönster – Familjeöversikten visas.

Arbetar du just med att ändra i personnotiserna så ger F1 på motsvarande sätt direkt information om Ändra personnotiser. DISGEN vet alltså vad du just håller på med, och letar upp motsvarande hjälpavsnitt.

I regel finns också en separat Hjälpknapp på de olika skärmbilderna som ger samma information som F1.

Menyn Hjälp. DISGEN innehåller en omfattande hjälptext som du enkelt kan leta i. På menyraden (bild 1), längst ut till höger hittar du Hjälp-menyn.

Alternativen Hjälp eller Sök hjälp om, ger dig goda möjligheter att hitta svaret på ett problem.

Menyvalen Hjälp och Sök hjälp om. Ett klick på Hjälp eller Sök hjälp om ger dig följande, där vi först tittar på fliken Innehåll (bild 2).

Fliken Innehåll. Det här motsvarar innehållsförteckningen i en bok. Här finns varje kapitel i hjälptexten angivet. Genom att dubbelklicka på boksymbolen får du se de underavsnitt som finns. Välj t ex Att komma igång och dubbelklicka (bild 3).

Välj sedan avsnittet Fönster – Familjeöversikt. Klicka på frågetecknet och du får nästa bild (bild 4).

Den gröna understrukna

texten är klickbar och ger mer information. Klicka på <u>utseende på</u> <u>skärmen</u> så kommer ett nytt fönster upp (bild 5).

Varning! Gå tillbaka till föregående skärmbild genom att klicka på menyvalet Föregående. Stänger du fönstret med Arkiv avsluta (eller motsvarande) ramlar du ur DISGEN:s hjälpfunktion och får börja om från början igen. Ibland är menyvalet Föregående avaktiverat, klicka då på Innehåll, precis under menyraden.

Notera att ett ord i bild 4 har streckad understrykning. Klickar du på

?

Hjälpavsnitt: DISGEN 8 Innehål | Sak |

Val avanit och val sedan Visa, eller val en annan fik, t ex Index. 7 Innehål 2 Nyheter i denna version av Disgen 8 2 Kanda fel och brister Att komma igang Inmathing Källor och citat Soluning Import och Export Utskrifter Instalninger DISGEN-orter Kartor Kokbok Frågor och svar 🔅 Üvriga dialogrutor Visa Skriv ut... Avbot

Bild 2

Lär dig mer om Disgen 8 – del 10

Det finns ett antal kommandon från tangentbordet.

Kommandon i Familjeöversikten kan ångras.

De olika datumformerna skrivs på förkortat sätt i Familjeöversikten.

Förflyttning i Familjeöversikten

Förflyttning i Familjeöversikten sker genom att klicka på en befintlig personanvändas)

Bild 4

Arkiv Red	gera Boleni	arke Alternativ	Hjalp			
Innehål	Indeg	Exegiende	Skriv yt	35	22	
Dialo	og - In	ställni	ng sk	ärm		
Contra C	and a state of the		scana mi do	seender a	CE CINA I	nstren på skarmen
Du kan s Det fram Bild 5	tälla in Fan jär av respo	niljeöversikt, i ektive fik vad	Byggd tavl som går a	a och Noti ti ställa in	slöestret.	nson pa skamen

Bild 7

popupmeny så får du upp en tillfällig förklarande text (bild 6).

Klicka någonstans bredvid så försvinner texten.

Du stänger ett kapitel genom att dubbelklicka på frågetecknet.

Jag vill gärna rekommendera att du tittar igenom innehållet i avsnitten Kokbok och Frågor och svar. (bild 7), där finns en hel del matnyttigt.

Fliken Sök. Notera att när du använder Sök för första gången, blir du ombedd att köra Guiden Instal-

Guiden Installera Sök

lera Sök (bild 8). Följ bara anvisningarna med rekommenderade standardvärden på skärmen, så byggs en intern lista över alla ord i alla hjälptexter. Sedan är det bara att söka.

I fortsättningen ger ett klick på Sök-dig direkt bild 9.

Den innehåller tre delfönster där du gradvis kan precisera det du letar efter.

Så här gör du:

Nästa >

Avbeit

Ruta 1. Här kan du söka på ett godtyckligt ord genom att skriva in det. Du kan välja att bara skriva

Annassa söktunktioner

Bild 8

Lär dig mer om Disgen 8 – del 10

Hjälpavsnitt: DISGEN 8

några tecken i början på ditt sökord. Använd nedåtpilen för att hitta dina tidigare sökningar.

- Ruta 2. I denna ruta visas alla de ord i den totala hjälptexten som uppfyller villkoret du angett i ruta 1. Välj det ord som du tror bäst passar. Du kan också använda rullningslisten för att hitta lämpligt avsnitt utan att först ha utnyttjat inskrivningen i ruta 1.
- Ruta 3. Här väljer du bland de föreslagna textavsnitten.

Här följer ett exempel. Jag vill veta mer om vad Centrumperson är/innebär. Eftersom det kan finnas många sätt att skriva om detta begrepp väljer jag att bara ange början på ordet. Jag skriver t ex centrump som sökvillkor i ruta 1 (bild 10).

Notera att det är fyra olika ord som börjar centrump. Genom att klicka på dem vartefter kan jag se antalet avsnitt i hjälptexten som finns. I fallet centrumperson 5 träff, centrumpersonen 8 träff, Centrumpersonen (stor bokstav, dvs. inledning av en mening) ger bara en träff och slutligen centrumpersonens också bara en träff. I detta exempel skulle jag kanske välja att titta närmare på något av de 8 avsnitten för varianten centrumpersonen. Vilket man skall välja beror på det sammanhang man letar efter.

Vill du titta på något annat alternativ, går du tillbaka till sökresultatet genom att klicka på Innehåll och sedan fliken Sök. Där finns din sökning kvar. Stäng inte av genom Avsluta eller krysset i högra hörnet.

Innan du påbörjar sökningen, kan du klicka på

Innehåll Sök 1 Skriv in ordet/orden som du vill söka efter centrump -Rensa 2 Markera några matchande ord Alternativ... centrumperson centrumpersonen. Sök liknande. Centrumpersonen centrumpersonens Sök nu Återskapa... 3 Markera ett avsnitt och välj sedan Visa Dialog - Anpassa DISGEN Familjeöversikt - Flytta Familjeöversikt - Koppla Familjeöversikt - Nya släktingar Fönster - Familjeöversikt Fönster - Karta Nyheter i denna version av Disgen 8 9 avsnitt hittades Alla ord, Boria, Auto, paus

Bild 10

knappen Alternativ för att välja andra inställningar för hur sökningen skall utföras, se nedan (bild 11).

Kända brister. Alla datorprogram innehåller fel! De rättas till vartefter. För att du skall få ett minimum av bekymmer finns de redovisade under menyvalet Hjälp – Kända brister. (Nytt i version 8.1).

Högerklicka på musen. En högerklick på musen ger dig en meny med de kommandon som kan användas just i det läge du för tillfället befinner dig i. Där ser du också vad som inte kan göras. De kommandona är tonade och inte klickbara.

Högerklicket påminner dig alltså om vilka möj-

Visa

Sök efter avsnitt som innehåller
Alla ord i valfri ordning
Minst ett av orden
Alla ord i exakt ordning
Visa ord i exakt ordning
Visa matchande fraser
Visa ord som
börjar med de inskrivna tecknen
börjar med de inskrivna tecknen
innehåller de inskrivna tecknen
slutar med de inskrivna tecknen
slutar med de inskrivna tecknen
omedelbart efter varje tangenttryckning
Vänta på paus innan sökning

Skriv ut..

Ŧ

Avbryt

OK	Avbryt	Filer

ligheter som finns, och du behöver inte heller leta reda på var kommandona finns i olika menyer eller verktygslister.

Mer kunskap att hämta

Diskulogen – Medlems-

tidningen. Givetvis är tidskriften Diskulogen, som du får som medlem, ovärderlig när det gäller att hålla sig uppdaterad om programmet.

Artikelserien "Lär dig mer om DISGEN 8". Denna serie startade för ett drygt år sedan med nummer 64 av Diskulogen. Artiklarna skall ses som ett komplement till den tryckta handledningen och till olika kurser. De vänder sig visserligen främst till dem som ganska nyligen har kommit igång med DISGEN, men behandlar ibland även funktioner i DISGEN som är intressanta för den lite mer vane, t ex orter och kartor. Hittills har nio artiklar publicerats och fler följer. Synpunkter och frågor kring artiklarna har en särskild diskussionsplats under DIS Forum (se nedan).

Alla gamla nummer finns utgivna på två CD-skivor som kan beställas från DIS expedition i Linköping. De innehåller Släktforskarnytt 1980–1989 och Diskulogen 1984–2004.

Regionföreningarna. De flesta regionföreningarna håller kurser, både grundläggande och fortsättning. Tag kontakt för schema och kursbeskrivningar. Gå gärna in på deras hemsidor som du hittar via DIS på www.dis.se.Regionföreningarnas tidningar innehåller också tips om programmet, likaså deras webbplatser.

Studieförbund och lokala släktforskarföreningar.

En del studieförbund håller

också kurser, ofta i samarbete med de regionala DIS-föreningarna. Studieförbunden har precis som skolorna två terminer, så kolla gärna deras programblad inför en ny termin! Även en del släktforskarföreningar anordnar kurser eller tematräffar kring programmet.

DIS hemsida. Föreningens hemsida finner du på www.dis.se. Den bör du titta in på lite då och då. Här flaggas upp allt nytt du som Disgenanvändare behöver veta. Vem vet, kanske lösningen på ett problem du haft finns presenterad där!

Kort introduktion. På DIS hemsida kan du genom ett klick på rubriken DISGEN hitta en kort introduktion. I vänsterspalten hittar du följande text (bild 12). Klicka på en kort rundvandring.

DISGEN 8
- Programhistoria
- Krav o support
- Egenskaper
- Så här fungerar
DISGEN 8:
En kort
rundvandring
Bild 12

DIS Forum. DIS Forum är en diskussionsplats på Internet där du kan ställa frågor och kanske själv bidra med svar i olika frågor som rör datorhjälp och släktforskning. Du hittar DIS Forum på DIS hemsida.

Artiklarna i medlemstidningen i serien "Lär dig mer om DISGEN 8" kan diskuteras och kommenteras i DIS Forum. I huvuddiskussion 3 om DISGEN finns en speciell diskussion: Artikelserien "Lär dig mer om DISGEN 8" där varje artikel har sin underavdelning. På Släktforskarförbundets hemsida www.genealogi.se

finns också en diskussionssida som kallas Anbytarforum. Den innehåller bl.a. en diskussion om DISGEN 8. Titta under rubriken Datorprogram och teknik och välj underrubrik Datorprogram (för släktforskning).

Faddrar

DIS har ett flertal så kallade faddrar. De ger dig gratis support alla dagar! Vänd dig först till en fadder om du behöver hjälp eller för felanmälan! En förteckning finns på DIS hemsida och i tidningen Diskulogen. Ring helst på de tider som står angivna. Välj också gärna en fadder i din geografiska närhet. Skriv gärna ner ditt problem och skicka det med e-post till lämplig fadder.

DIS faddrar är entusiaster som arbetar ideellt och som hjälper dig gratis när du har fått något problem. De är alla erfarna släktforskare och användare av programmet DISGEN och har även genomgått utbildning på programmet. Däremot är de inte experter på samtliga funktioner i programmet. Om din fadder inte kan lösa problemet omedelbart, så försöker de lösa det med hjälp av sina fadderkollegor eller andra funktionärer i föreningen och återkommer sedan till dig.

Faddrarna är därför de mest lämpade att hjälpa till i akuta frågor. Även om du misstänker fel i programvaran skall du kontakta en fadder för att få hjälp att komma runt problemet.

Om det är ett programfel som går att återskapa, så hjälper de till med att vidarebefordra felet till DIS utvecklare.

Har du ett förbättringsförslag skall du lämna det till en fadder som vidarebefordrar förslaget till Disgens Produktråd och utvecklare.

Nu hoppas jag du aldrig skall behöva känna dig riktigt hjälplös i fortsättningen! Lycka till med DISGEN 8.

MEDLEMS-BLADEN PÅ CD-SKIVA

Till DIS 25-årsjubileum framställdes två CD-skivor med samtliga nummer av DIS två medlemsblad genom åren.

Släktforskarnytt 1980–1989

och

Diskulogen 1984–2004

CD-skivorna kan köpas av medlemmar för 50 kr per skiva inklusive porto. Betala i förskott till plusgiro 1 40 33-5 eller bankgiro 5009-6742. Ange på talongen vad betalningen gäller.